

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 619

van **MAARTEN DE VEUSTER**

datum: 25 maart 2021

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Horecapersoneel - Bijscholing tijdens corona

Op 1 december jl. stelde Emmily Talpe aan minister Demir een vraag om uitleg over de gevolgen van de coronamaatregelen voor de activiteiten van reisbureaus en van de evenementensector. Een van de deelvragen luidde: "Wordt er vanuit Toerisme Vlaanderen ingezet op het aanbieden van bijvoorbeeld gratis webinars of online opleidingen die werknemers kunnen volgen wanneer ze niet aan de slag zijn?" Minister Demir antwoordde daarop dat Toerisme Vlaanderen zeker bereid is om samen met de sector na te gaan welke lacunes of noden er zijn en of die kunnen worden ingevuld door een online opleidingsaanbod. We mogen aannemen dat de vraag van de collega bij uitbreiding ook opgaat voor de horeca.

In het artikel "VDAB biedt palet aan opleidingen voor wie tijdelijk thuiszit" (De Standaard, 17 november 2020) konden we lezen dat VDAB 30.000 tijdelijke werklozen een opleiding zal aanbieden die in het verlengde van hun beroep ligt. Het gaat daarbij over een sectorspecifiek opleidingsaanbod, waarbij bijvoorbeeld horecapersoneel zich kan bijscholen, maar dan wel binnen de specifieke horecacontext.

Arbeidseconoom Stijn Baert (UGent) vond dat toch een beetje 'een oud zeer van ons arbeidsbeleid' en noemde het zelfs 'verkokering': alles is erop gericht om mensen in dezelfde sector te houden terwijl het mogelijk is om van deze crisis gebruik te maken om mensen bij of om te scholen, bij voorkeur naar een knelpuntberoep.

Volgens bedrijfsdataspecialist Graydon dreigen er in een periode van twee tot drie jaar na corona minstens 50.000 extra faillissementen uitgesproken te worden (Gazet van Antwerpen, 8 maart 2021), marktonderzoeksbureau Locatus heeft het over 20.000 retailers (winkels, horeca en diensten) die in de loop van het komende anderhalf jaar zullen moeten sluiten (GVA 11 maart 2021).

Daarbij valt te vrezen dat de horeca meer dan proportioneel getroffen zal worden en dat terwijl de ravage nu al bijzonder groot is. KU Leuven-onderzoeker Stijn Van Houtven wijst in een opiniestuk in De Standaard (12 maart 2021) op de gevolgen voor het personeel: "Het inkomensverlies van werknemers in de horeca was om twee redenen aanzienlijk groter dan elders. Ten eerste werd de sector bijzonder hard getroffen: het gemiddelde aantal dagen tijdelijke werkloosheid ligt er dubbel zo hoog als in eender welke andere sector. De tweede reden is dat veel werknemers er tewerkgesteld zijn met atypische arbeidsstatuten, wat hen vaak deels uitsluit van tijdelijke werkloosheid."

Daarom is ervaren personeel vaak werk gaan zoeken in sectoren met meer werkzekerheid. Zij willen perspectief, een job met werkzekerheid én indien mogelijk een betere verloning. En het is dus lang niet zeker dat die mensen bij de heropening van de horeca op 1 mei 2021 opnieuw paraat zullen staan. Dat blijkt onder meer uit de krantenkop 'Horeca vindt nog amper personeel' (Het Laatste Nieuws 12 maart 2021).

1. Kan de minister een overzicht geven van het online opleidingsaanbod vanuit de sector, bijvoorbeeld door Toerisme Vlaanderen of Horeca Vlaanderen? Heeft ze zicht op het aantal mensen dat daaraan heeft deelgenomen?
2. Hoeveel mensen uit de horeca hebben deelgenomen aan sectorspecifieke opleidingen van VDAB?
3. Wat vindt de minister van het standpunt van Stijn Baert om breder te kijken dan die sectorspecifieke opleidingen?
4. Horecapersoneel is massaal werkloos en lijdt een belangrijk inkomensverlies, en tegelijk klaagt de horeca dat zij amper nog personeel vinden voor de heropstart.
Hoe zullen het beleid en de horecasector omgaan met die tegenstelling?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (619) en Zuhal Demir (801).

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 619 van 25 maart 2021

van **MAARTEN DE VEUSTER**

1. Met haar nieuwe strategie streeft Toerisme Vlaanderen ernaar toerisme als middel in te zetten om meerwaarde te creëren voor zijn bewoners, ondernemers en bezoekers, om op die manier bij te dragen aan een florerende gemeenschap en een florerende bestemming. Toerisme Vlaanderen werkt hierbij rond 5 principes:
 - Het creëren van meerwaarde voor alle belanghebbende in een goed evenwicht
 - Het verbinden van mensen, plekken en activiteiten in een leuk verhaal
 - Samenwerken in co-creatie
 - Kwaliteit is een streefdoel
 - Er wordt gewerkt vanuit strategie en kennis.

Zes thema's werden bepaald waarrond hoofdzakelijk wordt gewerkt. "Culinair erfgoed en toekomst" is hier één van. We gaan hierbij sterke culinaire verhaallijnen identificeren, ontwikkelen en promoten die bijdragen tot de internationale reputatie van Vlaanderen, en waarbij een specifieke doelgroep wordt aangezet tot een bezoek dat een meerwaarde biedt voor onze bestemming en bezoeker. De organisatie van opleidingen voor de horecasector is dus geen rechtstreekse doelstelling op zich. Aangezien andere organisaties zoals inderdaad VDAB of Horeca Vlaanderen hiervoor beter geplaatst zijn, neemt Toerisme Vlaanderen op dat vlak geen rol op.

Horeca Vlaanderen heeft meteen na de beslissing tot lockdown in maart 2020 het volledige opleidingsaanbod aangepast naar de noden van de sector.

Alle opleidingen werden omgeschakeld naar een online aanbod en de thema's werden tevens ad hoc aangepast. Zo ontstonden op korte termijn, naast het bestaande aanbod, zelfs nieuwe opleidingen zoals cashflow creëren in tijden van corona, een 7-delige module rond sociale media, onderhandelingstechnieken, food & beverage berekeningen,... Er werden 23 sessies georganiseerd uit 18 verschillende thema's. Tijdens het voorjaar van 2020 bereikte Horeca Vlaanderen 3600 deelnemers tot de heropstart van de horeca op 8 juni.

Het najaar van 2020 werd eerst gestart met een mix van klassieke (fysieke) opleidingen en online opleidingen tot de beslissing van de tweede lockdown viel. Na 19 oktober werd opnieuw overgeschakeld naar 100% online Webinars. In het najaar werden 67 sessies aangeboden die uit 33 verschillende thema's bestonden. Hiermee werden 3900 horecaondernemers bereikt.

Voor 2021 zijn 120 sessies voorzien die bestaan uit 45 verschillende thema's. De opleidingen lopen nog tot mei en op dit moment werden reeds 4500 inschrijvingen geregistreerd.

Na 1 jaar corona werden dus 12.000 inschrijvingen geregistreerd, wat betekent dat 1 op 3 van de Vlaamse horecaondernemers hebben deelgenomen.

Daarnaast werden door Horeca Forma Vlaanderen, het opleidingscentrum van de sociale partners van het Paritair Comité 302 (Horeca Vlaanderen, Comeos langs werkgeverszijde en ACV en ABVV Horval langs werknemerszijde), ook tal van

opleidingen georganiseerd. De opleidingen zijn gratis toegankelijk voor werknemers in PC 302 en voor werkgevers met personeel dat opleidingen volgt bij Horeca Forma. Toerisme Vlaanderen heeft wel een samenwerkingsovereenkomst lopen met Horeca Vlaanderen voor de periode 2020-2023 waarbij Toerisme Vlaanderen Horeca Vlaanderen financieel ondersteunt, wat indirect ook een positieve impact heeft op de ondersteuning van uitbaters.

2. Tijdelijke werklozen kunnen zich vrijblijvend inschrijven voor het volledige VDAB online opleidingsaanbod en de erkende opleidingen.

In de periode van maart 2020 tot eind januari 2021 zijn volgend aantal unieke tijdelijke werklozen horeca gestart met een opleidingsactie bij VDAB:

NACE Unieke Tijdelijk Werklozen	Online Cursus		Erkende opleiding	
		waarvan sectorspecifiek Horeca		waarvan sectorspecifiek Horeca
561 Restaurants en mobiele eetgelegenheden	1.150	138	281	22
562 Catering en overige eetgelegenheden	264	27	37	1
563 Drinkgelegenheden	169	11	40	3
Totaal	1.583	176	358	26

De online cursussen die het meest gestart zijn door tijdelijke werklozen horeca zijn:

- online cursussen algemene vorming
- online cursussen bedrijfsadministratie
- online cursussen office softwarepakketten

Binnen de erkende opleidingen zijn het meest opleidingen binnen de social profit gestart.

- 3-4. Voor mij is het geen of-of-beleid maar een en-en-aanpak waaraan er nood is. Ik ondersteun het standpunt dat er nood is aan een grotere arbeidsmobiliteit. VDAB voert al maandenlang een informatiecampagne naar tijdelijk werklozen om hun competenties te versterken in functie van hun huidige of toekomstige job. Die campagne heeft drie pijlers, die bewust breed gehouden werden: 'blijf leren', 'zoek een tijdelijke job' en 'sta even stil bij je loopbaan'.

Maar we investeren ook in een sectoraanpak. Voor sectoren met verhoudingsgewijs veel tijdelijk werklozen is er een sectorspecifiek opleidingsaanbod toegevoegd aan deze algemene boodschap. Daarbij komt dat de problematiek van de knelpuntberoepen sinds jaren een groot probleem is in de horecasector. Door de coronacrisis is er een uitstroom van personeel aan de gang, wat het probleem in de toekomst nog nijpender maakt. Het is dan ook verdedigbaar om voor een sector als deze ook een specifiek opleidingsaanbod, zoals opskilltrajecten of het opleidingsaanbod van Horeca Forma, naar voren te schuiven. Op die manier kunnen medewerkers intern doorgroeien naar een ander jobprofiel.

Het beleid en de sector hebben hierop geanticipeerd door begin 2021 gezamenlijk een actieplan voor de horeca op te stellen, met acties die zowel op de korte termijn als op de middellange termijn het tekort aan personeel moeten opvangen.

- Op de korte termijn gaat het voornamelijk over korte upskilltrajecten naar een ander jobprofiel, de ondersteuning van de transitie naar een andere job in de horeca van ontslagen of met ontslag bedreigde medewerkers, een campagne naar werkgevers om hun vacatures bij VDAB te publiceren en een IBO-offensief.
- Voor de middellange termijn gaat het over een ruimere erkenning van (eerder langdurige) opleidingen gericht naar de hogere jobprofielen, de ontwikkeling van digitale opleidingsmodules, en de investering in een mobiele opleidingsunit om de verdere uitbouw van vacaturegerichte opleidingen naar instapberoepen te ondersteunen.

Deze vragen kwamen ook ter sprake in de commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie. Hiervoor verwijs ik naar VOU 2506 en VOU 2560. Deze werden behandeld op 25 maart 2021.